

Asukaskysely paikallisten hyvinvointi- ja terveyspalvelujen käytöstä ja saavutettavuudesta pitäjissä ja kylissä

Kalvolan vastaukset suuntaa antavia laajemminkin pitäjissä

Kyselyllä selvitettiin asukkaiden näkemyksiä paikallisten hyvinvointi- ja terveyspalveluiden saatavuudesta ja käytöstä. Tarkoituksena oli saada asiakaslähtöistä palautetta yksityisten hyvinvointipalvelujen kehittämiseksi, mutta samalla myös kysyä laajemminkin asukkaiden palvelutarpeista.

Kyselyn vastausaika oli 12.12.2016 – 9.1.2017. Hämeenlinnan kaupungin verkkosivuilla julkaistua sähköistä kyselylinkkiä jaettiin Kalvolassa ja Lammilla hankkeen toteuttajatahojen ja Hämeen Kylät ry:n toimesta. Paperilomakkeita oli vastattavissa kirjastoissa ja Kalvolassa myös mm. apteekissa. Lisäksi lomaketta jaettiin Kalvolan kylillä suoraan postilaatikoihin.

Vastauksia saatiin yhteensä 166 kpl, joista Kalvolasta 134 kpl ja Lammilta 32 kpl. Kalvolan vastaukset edustavat 10% (338 hlöä) koko pitäjän asukasmäärästä, mitä voidaan pitää hyvänä tuloksena. Lammilaisten vastaukset eivät juurikaan eronneet kalvolaisten vastauksista ja maakunnallisessa yhteistyöryhmässä myös Lopen yrittäjät totesivat Kalvolan vastausten näyttävän samansuuntaisilta heidänkin kokemustensa kautta. **Kalvolan ja Lammin vastausyhteenvedot löytyvät Linnan Kehityksen verkkosivuilta osoitteesta www.linnan.fi/hyvinvointi.** Tässä yhteenvedossa keskitytään Kalvolan vastauksiin.

Apteekissa käydään eniten ja muita terveyspalveluja useammin

Vastaajista naisia oli n. 70% ja miehiä 30% ja heidän edustamiensa kotitalouksien keskipäästä oli 2,5 asukasta. Vastaajista 15% kuului ikäryhmään alle 36 -vuotiaat, 48% ikäryhmään 36-65 -vuotiaat ja 37% ikäryhmään yli 65 -vuotiaat. Vastaajista työssäkäyjiä (ml. yrittäjät) oli 47% ja eläkeläisiä 46%. Työttömiä, opiskelijoita ja omaishoitajia vastasi yhteensä 7%.

Vastaajilta kysyttiin heidän arviotaan perheensä paikallisten terveyspalvelujen käytöstä ja saatavuudesta. 96% vastaajista ilmoitti perheensä käyttävän apteekkia, 90% yleislääkäriä, 80% sairaanhoitajaa/terveydenhoitajaa, 77% hammashoitoa ja 36% fysioterapiaa/hierontaa. Lisäksi 27% vastaajista käyttäisi optikkoja/silmälääkäriä ja 21% erikoislääkäreitä, jos näitä olisi tarjolla paikallisesti. Parempaa hammashoidon palvelujen saatavuutta toivoi 13% vastaajista.

Pääsääntöisesti perheet käyttävät terveyspalveluja satunnaisesti (tarpeen mukaan). Viikottai tai kuukausittain käytetään eniten apteekkia (61% viikottain - kuukausittain), seuraavaksi tiheimmin vierailaan sairaanhoitajan/terveydenhoitajan luona (17% vastaajista viikoittain-kuukausittain) ja kolmanneksi useimmin lääkäriä (11% viikoittain - kuukausittain). Iän noustessa terveyspalvelujen tarve kasvaa.

Hyvinvointipalveluja käytetään terveyspalveluja vähemmän

Paikallisia hyvinvointipalveluja käytetään kyselyn mukaan selvästi vähemmän kuin terveyspalveluja. Käytetyimmät hyvinvointipalvelut ovat parturi-kampaaja (75% vastaajista käyttää) ja kosmetologin palvelut (33% vastaajista käyttää). 70% vastaajista ei käytä ravinto- ja liikuntaneuvontaa tai luontaishoitoja. Vähiten kyselyn mukaan käytetään avustavia kotipalveluja, joita ei kyselyn mukaan käytä 80% vastaajista. Kotipalveluissa kysyntä painottuu kyselyn mukaan ikääntyneimpien ryhmään 81+. Pienoista potentiaalia kyselyn mukaan näyttäisi olevan ravinto- ja liikuntaneuvonnan palveluissa.

Erikoislääkäreille, optikoille ja yksityiseen hammashoitoon kuljetaan muualle

Kysyttäessä mitä terveys- ja hyvinvoinnin palveluja haette oman pitäjänne ulkopuolelta, nousi vastauksissa esiin erikoislääkärit, silmälääkärit/optikot ja hammashoito/oikomishoidot. Yleisimmät syyt muualla asiointiin olivat seuraavat:

- paikallisesti palveluja ei ole tarjolla
- valinnanvapaus hankkia palvelut sieltä mistä haluaa
- paikallista tarjontaa ei tunneta
- asiointitarve ja paikalliset aukioloajat eivät kohtaa
- asioidaan muualla työssäkäynnin ja muun asioinnin ohessa.

Mieluisin asiointiaika on arkisin 9-17 - työssäkävijät toivovat iltaja- ja viikonloppuaikoja muita vastaajia enemmän

Terveys- ja hyvinvointipalveluissa suosituin ajankohta kyselyn mukaan on arkisin (123 vastausta), toiseksi suosituin lauantaisin (57 vastausta) ja kolmanneksi suosituin sunnuntaisin (38 vastausta). Arkena mieluisin ajankohta on 9-17 välillä (90% arkisin vastanneista), mutta kolmannes toivoisi myös iltaja- aukioloaikoja. Lauantai- ja sunnuntaisin suosituimmat ajankohdat ovat niinkään 9-17 välillä. Työssäkävijät toivovat iltaja- aukioloaikoja muita vastaajia enemmän.

Hyvinvointikeskukselta toivotaan vireyttä ja viihtyvyyttä kaikenikäisille kalvolalaisille

Hyvinvointikeskukselta toivotaan erityisesti hyviä ja joustavia terveyspalveluja ja kirjastopalveluja, pitkiä aukioloaikoja sekä monipuolista toimintaa ja hyvinvointipalveluja eri-ikäisten tarpeisiin. Vastaajat toivovat ennaltaehkäisevään omahoitoon kannustamista: terveysluentoja, liikuntaryhmiä, kuntosaliohjausta, neuvontaa asiapapereiden täyttämässä, kepeitä kulttuuri-iltoja jne. Hyvinvointikeskuksen toivotaan tuovan lisää elämää ja eloa littälaan. Ikääntyvät toivovat kohtuuhintaista asumista, sitten kun aika koittaa.

Sivukylien asukkaiden hyvinvointia edistäisi parhaiten teiden hyvä kunto

Kyselyssä kartoitettiin myös asukkaiden muita palvelutarpeita. Kaupungin kirjastoauto Bellan toivotaan jatkossakin kiertävän kylillä ja Pirttikoskella yksityisen perhepäivähoitajan toivotaan jatkavan lähivuosina. Postinjakelun toivotaan jatkuvan päivittäisenä kantona ja teiden kuntoon toivotaan kiinnitettävän huomiota erityisesti talvella. Kylillä asujille oma auto on välttämättömyys ja teiden kunto ratkaisevaa hyvinvoinnin kannalta.